

Załącznik do zarządzenia Nr IV/ 401 /2017
Wójta Gminy Krościenko Wyżne
z dnia 21 listopada 2017 r.

INFORMACJA Z DIAGNOZY

*przeprowadzonej w dniach od 18 października do 3 listopada 2017 r.
w Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Krościenku Wyżnym*

- 1. Zespół:** Diagnozę przeprowadził zespół w składzie: *Marek Aftanas - Dyrektor Szkoły oraz Danuta Turek-Fijak - nauczyciel konsultant Podkarpackiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie Oddział w Krośnie.*
- 2. Zakres diagnozy:** diagnoza obejmuje obszary pracy Szkoły - organizacyjny i dydaktyczny.
- 3. Cele badań:** głównymi celami badań było określenie:
 - 1) stanu badanych obszarów;
 - 2) stanu wyposażenia pracowni specjalistycznych;
 - 3) stanu wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania oraz rozwijania kluczowych kompetencji;
 - 4) zasobów kadrowych Szkoły;
 - 5) możliwości zmian obecnego stanu rzeczy.

Dyrektor

Izabela Pyra

Akceptacja upoważnionego Organu:

Oddział w Krośnie

38-400 Krosno, ul. Grodzka 45b
tel. 013 4320057, kom. 509 673513
fax 013 4363062
biuro@pcen.krosno.pl
www.pcen.krosno.pl

Oddział w Przemyślu

37-700 Przemyśl, ul. Kraszewskiego 7a
tel. 016 6702502, kom. 509 673516
fax 016 6702742
biuro@pcen.przemysl.pl
www.pcen.przemysl.pl

Oddział w Tarnobrzegu

39-400 Tarnobrzeg, ul. Sienkiewicza 206
tel. 015 8224015, kom. 509 673515
fax 015 8221229
biuro@pcen.tarnobrzeg.pl
www.pcen.tarnobrzeg.pl

Opis przebiegu badania

Badanie prowadzono z wykorzystaniem zarówno jakościowych, jak i ilościowych technik badawczych. Podczas pierwszych kontaktów z Dyrektorem Szkoły ustalono zasady przeprowadzenia diagnozy i omówiono sposoby prowadzenia badań z wykorzystaniem platformy Moodle.

W ramach badań przeprowadzono:

- 1) analizę danych w zakresie ogólnych informacji o Szkole, zebranych w oparciu o dokumentację Szkoły, dzienniki lekcyjne, kalendarz uroczystości szkolnych, wyniki egzaminów zewnętrznych i wewnętrznych oraz własnych obserwacji Dyrektora;
- 2) wywiad z Dyrektorem w zakresie informacji o pracy Szkoły. Zastosowano kwestionariusz wywiadu zawierający 38 pytań, w tym 21 pytań otwartych. W pozostałych pytaniach (17), w pięciu przypadkach zaproponowano ustosunkowanie się do zaproponowanej kafeterii odpowiedzi;
- 3) analizę danych statystycznych Szkoły z zastosowaniem arkusza programu Excel;
- 4) analizę danych w zakresie kwalifikacji kadry pedagogicznej z zastosowaniem arkusza programu Excel, dla zobrazowania kwalifikacji wszystkich nauczycieli Szkoły;
- 5) analizę danych dotyczących wyposażenia szkoły (wyposażenie klasopracowni) z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego w szczególności listy sprzętu i programów koniecznych do zakupu, co wynika ze standardów wyposażenia pracowni oraz z potrzeb Szkoły wykraczających ponad te standardy;
- 6) analizę danych dotyczących wyników nauczania i ewaluacji z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego wyniki i analizy ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej oraz osiągnięcia uczniów Szkoły;
- 7) analizę danych dotyczących wyników egzaminów zewnętrznych z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego wyniki sprawdzianu po klasie 6 oraz ich porównanie z wynikami szkół tego typu powiecie i województwie;
- 8) analizę kwestionariuszy ankiet diagnozujących potrzeby i oczekiwania nauczycieli Szkoły, skierowanych do nauczycieli przedmiotów przyrodniczych, edukacji wczesnoszkolnej i pozostałych przedmiotów, zawierających pytania otwarte a także takie, w których zaproponowano ustosunkowanie się do kafeterii odpowiedzi;

- 9) analizę kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania rodziców Szkoły, zawierającego 7 pytań, w tym 3 pytania otwarte. Ze względu na wielkość Szkoły kwestionariusz skierowany został do 64 rodziców;
- 10) analizę kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania uczniów Szkoły, zawierającego 7 pytań, w tym 3 pytania otwarte. Ze względu na wielkość Szkoły kwestionariusz skierowany został do 60 uczniów.

Opis wyników badań

W ramach badań pozyskano następujące informacje:

Ad 1) analiza danych w zakresie ogólnych informacji o Szkole

Zdaniem Dyrektora jakość kształcenia w Szkole jest zadowalająca. Wyniki egzaminów zewnętrznych świadczą o tym, że w zakresie przedmiotów przyrodniczych Szkoła plasuje się na wysokiej pozycji. Dyrektor oczekuje jednak, że zastosowanie nowoczesnych technik nauczania przyczyni się do dalszego wzrostu kompetencji kluczowych nabywanych przez uczniów.

Baza Szkoły nie pozwala jednak na pełną realizację treści kształcenia z uwzględnieniem technologii informacyjno-komunikacyjnej (TIK), gdyż jest ona niewystarczająca. Istnieje więc zapotrzebowanie na wyposażenie Szkoły w nowoczesny sprzęt audiowizualny oraz narzędzia TIK. W zakresie nauki programowania zauważalny jest również brak kompetencji nauczycieli.

Budynek Szkoły oddano do użytku w 1964 r., a w latach 1998-2000 został rozbudowany. Do 1999 r. Szkoła funkcjonowała jako 8-klasowa szkoła podstawowa. W związku z reformą oświaty na jej bazie utworzono Publiczną Szkołę Podstawową oraz trzyletnie Publiczne Gimnazjum. Obecnie Szkoła Podstawowa w Krościenku Wyżnym jest szkołą obwodową, do której uczęszczają uczniowie z terenu Gminy Krościenko Wyżne.

Szkoła dysponuje biblioteką, dwiema pracowniami komputerowymi i świetlicą. Do dyspozycji uczniów są dwie sale gimnastyczne, sala korekcyjna i siłownia. W Szkole oprócz sal dydaktycznych jest gabinet logopedy, gabinet pedagoga oraz gabinet pielęgniarstwa szkolnej. Część pomieszczeń wyposażona jest w projektory multimedialne oraz tablice interaktywne. Jednakże ich liczba jest niewystarczająca.

Przy Szkole jest boisko wielofunkcyjne, a dla najmłodszych powstał plac zabaw. Teren wokół Szkoły zagospodarowano zielenią w postaci trawników oraz drzewostanu niskiego. Szkoła zlokalizowana jest w centrum gminy Krościenko Wyżne, ma dobry dojazd.

Szkoła została zakwalifikowana do programu *Aktywna Tablica*, który ma na celu rozwój szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017–2019. W Szkole realizowane są programy własne nauczycieli, programy innowacyjne (obecnie nazywane innowacyjnymi rozwiązaniami programowymi, organizacyjnymi lub metodycznymi) a także program związany z nauczaniem programowania.

Szkoła jest jedyną szkołą w Gminie Krościenko Wyżne, dającą uczniom możliwość realizacji obowiązku szkolnego. Zdaniem Dyrektora *ważnym elementem jest rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów związanych z zapotrzebowaniem na rynku pracy w regionie. Szkoła daje również możliwość rozwoju zarówno uczniom uzdolnionym jak i uczniom ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi. Ważne jest też wdrażanie uczniów do świadomego udziału w procesie dydaktycznym i przygotowanie do dalszej edukacji, kształtowanie nawyku dbałości o zdrowie własne i innych, jak również kształtowanie etycznej postawy w stosunku do otaczającej przyrody. Wpisuje się to w koncepcję rozwoju regionu nastawioną na promowanie walorów turystyczno-rekreacyjnych.*

Szkoła brała udział w programie *Cyfrowa Szkoła*, ale nie dysponuje zapleczem technicznym do realizacji zadań z zakresu programowania. Szkoła nie realizuje natomiast projektów we współpracy z podmiotami dysponującymi potencjałem do prowadzenia działań projektowych, a nauczyciele nie zostali przygotowani do realizacji zajęć z zakresu programowania.

Źródła danych, na jakich opiera się niniejszy rozdział to dokumentacja szkolna, system informacji oświatowej, wyniki egzaminów zewnętrznych oraz koncepcja rozwoju regionu.

Ad 2) wywiad z Dyrektorem w zakresie informacji o pracy Szkoły

Dyrektor wskazał, na problemy jakie chce rozwiązać w swojej Szkole. Uważa on, że w niewystarczającym zakresie prowadzone jest nauczanie oparte na metodzie eksperymentu. Zauważalny jest także schematyzm w prowadzeniu zajęć edukacyjnych i kół zainteresowań. Problemem jest również małe wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania, znajomość narzędzi TIK stosowanych w edukacji, jak również niechęć do rozwijania kompetencji informatycznych, zwłaszcza związanych z ich wykorzystaniem na poszczególnych lekcjach.

Dyrektor uważa, że przyczyną wyżej wymienionych problemów jest niewystarczające wyposażenie szkolnych pracowni w sprzęt komputerowy, pomoce szkolne, sprzęt audiowizualny oraz pracownie językowe. Nauczyciele nie mają też możliwości doskonalenia swoich umiejętności i kompetencji w zakresie TIK w nauczaniu przedmiotowym, jak również niska jest znajomość procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.

Uczniowie nie mogą korzystać ze sprzętu komputerowego, środków dydaktycznych na odpowiednim poziomie, dostosowanym do ich potrzeb i zainteresowań. Rodzice wskazują, że sprzęt, który uczniowie wykorzystują w domu jest na wyższym poziomie technologicznym niż ten, którym dysponuje Szkoła.

Nauczyciele sugerują, że brakuje im oprogramowania dydaktycznego oraz umiejętności do prowadzenia lekcji metodą eksperymentu na poszczególnych przedmiotach, tj. matematyka, fizyka, chemia, biologia.

Jeżeli powyższe problemy zostaną rozwiązane, to *nastąpi wzrost efektywności nauczania przedmiotów poprzez: ciekawsze formy prowadzenia zajęć pozalekcyjnych, rozwijanie ciekawości poznawczej uczniów, lepsze przygotowanie się do zajęć i funkcjonowania w zmieniającym się świecie, co pozwoli na poprawę wyników egzaminów zewnętrznych, zwiększenie możliwości udziału uczniów w konkursach ogólnopolskich, większą*

liczba finalistów i laureatów konkursów przedmiotowych organizowanych przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty, a w efekcie na polepszenie startu uczniów w kolejnych etapach edukacyjnych.

Sposoby, jakie pomogą rozwiązać problemy Szkoły to rozwój kompetencji kluczowych nauczycieli w zakresie TIK w edukacji, doskonalenie nauczycieli w zakresie wykorzystania TIK, wymiana doświadczeń i dobrych praktyk a także doposażenie Szkoły w niezbędne pomoce dydaktyczne zgodnie z najnowszymi trendami w dydaktyce. Pozwoli to stworzyć uczniom możliwości wykorzystania nowoczesnych pomocy dydaktycznych w procesie kształcenia, poznawanie nowych źródeł informacji, które dają możliwość poruszania się w globalnym świecie, naukę selekcjonowania treści istniejących w globalnej przestrzeni. Zajęcia staną się bardziej atrakcyjne a poprzez to zmobilizują uczniów do aktywnej pracy oraz podnoszenie ich poziomu motywacji i zaangażowania.

Nauczyciele będą mogli wprowadzać nowe treści w ciekawy sposób, wzmacniając uwagę uczniów, przyspieszając zapamiętywanie nowych zagadnień, umożliwiać wszystkim uczniom udział w zajęciach na miarę ich możliwości, rozwijać wyobraźnię przestrzenną uczniów, umożliwiać uczniom szybkie sprawdzanie poprawności udzielanych odpowiedzi i rozwiązywanych zadań.

Zdaniem Dyrektora w jego Szkole należy u uczniów doskonalić w równym stopniu:

- kompetencje kluczowe (porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętności uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość),
- kompetencje w zakresie przedmiotów przyrodniczych (przyroda, fizyka, chemia, geografia, biologia),
- kompetencje informatyczne,
- kompetencje w zakresie programowania.

Podobnie w równym stopniu należy powyższe kompetencje doskonalić u nauczycieli.

Według Dyrektora, w zakresie dodatkowych kwalifikacji nauczycieli, potrzeby szkoły są następujące:

- praca metodą eksperymentu,
- zwiększenie kompetencji w zakresie programowania,
- innowacje pedagogiczne,
- poznanie nowych narzędzi TIK nauczaniu przedmiotowym,
- nowatorskie i eksperymentalne metody i formy pracy w zakresie: prowadzenia zajęć rewalidacyjnych, surdopedagogiki, tyflopädagogiki, terapii pedagogicznej.

Doskonalenie to mogło by odbywać się w równym stopniu w następujących formach: kursy i szkolenia, studia podyplomowe, sieci współpracy, realizacja programów wspomaganie, staże i praktyki, wykorzystanie narzędzi, metod i form wypracowanych w projektach 2007-2013 PO KL oraz współpraca ze specjalistycznymi ośrodkami.

Zdaniem Dyrektora, wyżej wymienione potrzeby w zakresie doskonalenia nauczycieli wynikają z następujących przyczyn: *nauczyciele ukończyli studia podyplomowe, kursy i szkolenia w zakresie dydaktyki nauczanego przedmiotu, sugerują, że nie spotkali się z ofertą specjalistycznych szkoleń z zakresu nauczanego przedmiotu.*

W Szkole był realizowany program wspomagania, ale Dyrektor nadal oczekuje wsparcia w zakresie realizacji programów wspomagania w szkole.

Dyrektor współpracuje z następującymi specjalistycznymi ośrodkami: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną (w zakresie prowadzenia diagnoz uczniów, potrzeb edukacyjnych, działań terapeutycznych, działań doraźnych), szkołami wyższymi (realizacja praktyk studenckich, udział w pokazach doświadczeń fizycznych), GOPS (pomoc materialna dla uczniów), szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi oraz ośrodkami socjoterapii. Zdaniem Dyrektora zakres tych kontaktów wynika z potrzeb Szkoły. Szkoła widzi potrzebę współpracy w szerszym zakresie, jednak brak jest jasnych zasad tej współpracy. Widzi również braki nauczycieli w zakresie wstępnej diagnozy potrzeb uczniów i ich możliwości.

W Szkole nie występują bariery dostępu do kształcenia kobiet i mężczyzn, są natomiast bariery w dostępie do edukacji osób niepełnosprawnych, a to:

- socjoekonomiczne związane ze strukturą demograficzną, statusem zawodowym, z wykształceniem oraz sytuacją materialną,
- komunikacyjne,
- ograniczające funkcjonowanie w przestrzeni szkolnej brak windy, podjazdów dla niepełnosprawnych,
- instytucjonalne - rozumiane jako sieć instytucji państwowych i pozarządowych realizujących zadania z zakresu edukacji oraz rehabilitacji,
- środowiskowe i społeczne - odnoszące się do otoczenia rodzinnego i społeczności lokalnej.

Należy zatem rozwiązać następujące potrzeby w dostępie do edukacji osób niepełnosprawnych:

- montaż windy,
- zakup podjazdów,
- likwidacja barier, progów w ciągach komunikacyjnych,
- zatrudnienie nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami,
- szkolenie istniejącej kadry,
- zorganizowanie systemu pomocy osób z niepełnosprawnością ruchową,
- nawiązanie szerszego kontaktu z instytucjami diagnozującymi osoby niepełnosprawne.

W Szkole były realizowane projekty interdyscyplinarne, problemowe i inne. Planowane jest wdrożenie nowych form i programów nauczania, a to:

- program nauczania różnych przedmiotów z wykorzystaniem komputera, metody eksperymentu i doświadczeń,
- nauka programowania,
- program nauczania edukacji wczesnoszkolnej z wykorzystaniem technologii informacyjnej i komunikacyjnej,
- rozwój kół zainteresowań z wykorzystaniem nowoczesnych metod pracy, metod eksperymentalnych i technologii informacyjno komunikacyjnej.

Szkoła planuje także tworzenie lub realizację zajęć w klasach o nowatorskich rozwiązaniach programowych, organizacyjnych lub metodycznych poprzez:

- wykorzystanie najnowszych trendów w edukacji wspartej wykorzystaniem TIK (m.in. konstrukcjonizm, gryfikacja, konektywizm, odwrócony model nauczania);
- Flipped teaching - odwrócone nauczanie;
- wykorzystanie WebqQuestów w edukacji;
- zastosowanie systemu blogowego Blogger w edukacji E-learning;
- wykorzystanie platformy Moodle w ramach kształcenia ogólnego;
- wykorzystanie narzędzi online w badaniach ankietowych (m.in. diagnozy, ewaluacje, itp.).

Szkoła planuje organizację kółek zainteresowań, warsztatów i laboratoriów:

- koło teatralne, ekologiczne, matematyczne, dziennikarskie,
- zajęcia muzyczne,
- laboratorium matematyczne, przyrodnicze, fizyczne, chemiczne, biologiczne,
- warsztaty dziennikarskie, artystyczne, językowe.

W Szkole funkcjonuje doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów, planuje się również organizację doradztwa edukacyjno-zawodowego ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Szkoła na bieżąco diagnozuje potrzeby uczniów i na ich podstawie proponuje ofertę zajęć dydaktyczno-wyrównawczych dostosowaną do potrzeb uczniów. Realizowane są one z języka polskiego, matematyki, języka angielskiego oraz bloków przedmiotowych (humanistyczny i matematyczno-przyrodniczy). Szkoła organizuje także zajęcia rozwijające uzdolnienia dla uczniów: koła zainteresowań (teatralne, dziennikarskie, muzyczne), koła przedmiotowe (językowe, matematyczne).

Szkoła planuje również organizację innych zajęć rozwijających uzdolnienia dla uczniów:

- koła zainteresowań w blokach przedmiotów ścisłych: matematyka, chemia, fizyka, biologia, przyroda, informatyka oraz przedmiotów humanistycznych: polonistyczne, historyczne, czytelnicze,
- dyskusyjny klub filmowy,
- koła nastawione na eksperyment edukacyjny,
- innowacje pedagogiczne w wykorzystaniu metody eksperymentu i nowoczesnych technologii informacyjno komunikacyjnych w edukacji.

W Szkole wykorzystuje się możliwości technologii informacyjnej i komunikacyjnej w nauczaniu przedmiotów nieinformatycznych. Dyrektor twierdzi, że *dzisiaj nie ma już wątpliwości, że technologia informacyjno - komunikacyjna jest potrzebna w edukacji. Ilość informacji, jaka jest dostępna dzięki TIK oraz ogromne zasoby, jakimi dysponuje dzisiaj sieć globalna, pozwalają na dzielenie się nimi na szeroką skalę. Praktycznie każdy kto dysponuje urządzeniem umożliwiającym transfer, zapis i przetwarzanie danych może mieć w tym swój udział. Może być zarówno twórcą, jak i użytkownikiem. Mając to na uwadze nauczyciele naszej szkoły wykorzystują dostępne w szkole urządzenia w zakresie TIK w nauczaniu przedszkolnym, wczesnoszkolnym oraz poszczególnych przedmiotach nauczania ogólnego. Jednakże baza szkoły w zakresie TIK jest już przestarzała i wymaga modernizacji, co niewątpliwie przyczyniło by się do poprawy jakości kształcenia z zastosowaniem nowoczesnych metod i technik dostępnych na rynku.*

Ad 3) analiza danych statystycznych Szkoły

W skład Szkoły Podstawowej w Krościenku Wyżnym wchodzi 18 oddziałów szkoły podstawowej i 6 oddziałów gimnazjum. W Szkole uczy się 419 uczniów (w tym 188 dziewcząt i 231 chłopców). Pracuje tu 57 nauczycieli. Według Dyrektora wśród uczniów jest 7 niepełnosprawnych, około 120 zdolnych i około 120 uczniów z problemami w nauce. 60 uczniów osiąga niezadowalające wyniki z przedmiotów nauczania, 39 ma opinię PPP a 10 orzeczenie Poradni. Dla uczniów z trudnościami w nauce, Szkoła organizowała następujące zajęcia: zespół dydaktyczno-wyrównawczy z j. polskiego dla klas IV, V, VI, VII zespół dydaktyczno wyrównawczy z matematyki dla klas VI i VII szkoły podstawowej oraz klas II i III gimnazjum.

Szkoła prowadzi również zajęcia rozwijające zainteresowania (uzdolnienia) uczniów: zespół muzyczny, koło teatralne, koło ekologiczne, kółko czytelnicze, koło dziennikarskie, koło j. polskiego, koło j. angielskiego, ZHP, SKS.

Ad 4) analiza danych w zakresie kwalifikacji kadry pedagogicznej

W Szkole pracuje 57 nauczycieli, w tym 42 kobiety i 15 mężczyzn na łącznie 37 etatach. Większość, tj. 52 nauczycieli posiada wykształcenie wyższe magisterskie, 1 nauczyciel wyższe zawodowe. Aż 39 nauczycieli posiada stopień nauczyciela dyplomowanego, 8 mianowanego, 5 kontraktowego, a 5 stopień stażysty.

Ponad połowa nauczycieli ukończyła studia podyplomowe (30 osób), 9 kursy kwalifikacyjne. Przedmiotów przyrodniczych uczy 6 nauczycieli.

Zdaniem dyrektora nauczyciele powinni jeszcze nabyć następujące umiejętności niezbędne do obsługi urządzeń cyfrowych:

- znajomość nowoczesnych narzędzi TIK w nauczaniu przedmiotowym,
- obsługa platformy e-learningowej Moodle,
- umiejętność tworzenia i prowadzenia bloga w programie Blogger,
- tworzenie stron internetowych,
- programowanie w programie Scratch,
- praca z materiałami audio i video (edycja, tworzenie ścieżek dźwiękowych i filmowych) w programach: Audacity, Sonar, Adobe Premiere, Sony Vegas Pro,
- zastosowanie i wykorzystanie narzędzi do badań ankietowych online,
- obsługa programów graficznych: Corel, Photoshop),
- tworzenie e-portfolio.

Z ankiet wynika także tematyka szkoleń zgłaszana przez nauczycieli, która potwierdza sugestie Dyrektora:

- Jak poznać i rozwijać umysł dziecka?,
- wykorzystanie platformy LearningApps do tworzenia interaktywnych ćwiczeń dla uczniów,
- efektywna lekcja, czyli metody aktywizujące i motywujące w nauczaniu CorelDraw!,
- tworzenie grafiki wektorowej na potrzeby szkoły Photoshop!,
- tworzenie grafiki bitowej na potrzeby szkoły; programowanie w Scratchu,

- technologie informacyjno- komunikacyjne i edukacja multimedialna w szkolnej praktyce,
- Flipped teaching - odwrócone nauczanie WebQuesty w edukacji,
- praca z materiałami audio i video; e-learning - nowe możliwości kształcenia z wykorzystaniem platformy Moodle,
- badania ankietowe online; nowoczesne narzędzia e-portfolio; uczenie przez tworzenie gier.

Nauczyciele twierdzą, że szkolenia i kursy w zakresie programowania powinni prowadzić eksperci z tej dziedziny.

Ad 5) analiza danych dotyczących wyposażenia Szkoły (wyposażenie klasopracowni)

Szkoła posiada 26 klasopracowni, w tym; 2 klasopracownie przedmiotów przyrodniczych, 8 sal edukacji wczesnoszkolnej, 3 pracownie informatyczne z dostępem do Internetu, w tym bezprzewodowym. Szkoła dysponuje 30 zestawami przenośnych komputerów (z urządzeniem umożliwiającym ładowanie) z zainstalowanym systemem operacyjnym z dostępem do oprogramowania komputerowego, z oprogramowaniem antywirusowym, oprogramowaniem zabezpieczającym przed dostępem treści niepożądanych i oprogramowaniem zabezpieczającym w przypadku kradzieży. Szkoła zapewnia także 10 komputerów przenośnych do indywidualnego użytku służbowego nauczycieli.

Szkoła posiada podstawowy sprzęt niezbędny do tworzenia prezentacji.

W pracowniach przyrodniczych brak jest jednak niektórych pomocy dydaktycznych wynikających ze standardu wyposażenia pracowni. Należy więc zakupić sprzęt niezbędny do przeprowadzania doświadczeń, eksperymentów i obserwacji.

Ad 6) analizę danych dotyczących wyników nauczania i ewaluacji

W 2016 roku w Szkole przeprowadzono problemową ewaluację zewnętrzną w zakresie wymagania *Uczniowie są aktywni*. Uzyskano wysoki poziom spełnienia tego wymagania, a wnioski z ewaluacji były następujące:

1. Dobór dostosowanych do uczniów, zróżnicowanych aktywizujących metod i form pracy skutecznie wpływa na ich chętny udział, zaangażowanie i rozwijanie różnorodnych aktywności w zajęciach edukacyjnych.
2. Uczniowie wykazują się dużą kreatywnością w inicjowaniu i realizacji działań umożliwiających rozwój zarówno im, szkole oraz społeczności lokalnej.

Rekomendacji po tej ewaluacji nie sformułowano.

W 2016 roku przeprowadzono ewaluację wewnętrzną. Badanie objęło to samo zagadnienie *Uczniowie są aktywni*. Jego celem było sprawdzenie, na ile uczniowie są aktywni i czy Szkoła wspiera ich w tym oraz czy stwarza warunki do indywidualnego rozwoju i podejmowania różnorodnych aktywności w przyszłości.

Wnioski były następujące:

1. *Uczniowie w naszej szkole są aktywni – zarówno na lekcjach, jak i podczas różnych form zajęć pozalekcyjnych.*
2. *Zróżnicowane są formy aktywności uczniów.*

3. *Poziom aktywności jest różny, w zależności od klasy i kategorii czynności.*
4. *Stosunkowo nisko wypadają aktywności wymagające mówienia: przygotowanie fragmentu lekcji, dyskusja, zadawanie pytań, zgłaszanie się do odpowiedzi.*
5. *Szkoła w różnych formach wspiera aktywność uczniów.*
6. *Zwraca uwagę sporadyczne stosowanie metody projektu podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.*
7. *Lekcje i inne zajęcia są ciekawe, zaś uczniowie pracują na nich samodzielnie, wiedząc, czego mają się nauczyć.*
8. *Właśnie samodzielne działanie jest bardziej preferowane przez uczniów niż podejmowanie aktywności grupowej.*
9. *Większe jest zainteresowanie zajęciami rozwijającymi zainteresowania niż wyrównującymi braki.*
10. *Nauczycielska oferta zajęć pozalekcyjnych w niewielkim stopniu wynika z diagnozy potrzeb.*
11. *Zajęcia pozalekcyjne spełniają oczekiwania uczniów.*
12. *Uczniowie są aktywni w środowisku, podejmują działania na rzecz rozwoju szkoły oraz na rzecz własnego rozwoju.*
13. *Współpracują ze sobą. Nawiązują też współpracę z rodzicami, organizacjami, parafią, fundacjami, urzędami, władzami harcerskimi, nauczycielami.*

Rekomendacje z tej ewaluacji wewnętrznej były natomiast następujące:

1. *Pracować nad podniesieniem aktywności uczniów klasy VI b i V b.*
2. *Zwrócić uwagę na nisko wypadające formy aktywności wymagające mówienia – przygotowywanie referatów i prezentacji, dyskusję, zadawanie pytań; częściej stosować je podczas zajęć.*
3. *Przekazać uczniom wiedzę na temat tworzenia referatów i wykonywania prezentacji oraz sposobu ich wygłaszania przed grupą – ABC publicznych wystąpień.*
4. *Częściej (w miarę możliwości) posługiwać się metodą projektu na różnych zajęciach i w różnych sytuacjach.*
5. *Podjąć działania kształcące u uczniów umiejętność współpracy i współdziałania w zespole (w dwójkach, w grupach).
Utrzymać zróżnicowanie oferty zajęć pozalekcyjnych, mocniej wiążąc ją z wynikami diagnozy potrzeb uczniów w tym zakresie.*
6. *Zróżnicować formy pracy na zajęciach wyrównawczych, by dzieci słabsze miały okazję do wykazania się własną aktywnością w wyrównywaniu braków i chętniej w nich uczestniczyły.*
7. *Starać się zaktywizować uczniów w zakresie zgłaszania przez nich własnych inicjatyw.*
8. *Mocniej włączyć uczniów w życie środowiska lokalnego – tak, by sami podejmowali i inicjowali działania a nie tylko w nich uczestniczyli.*
9. *Przywrócić rangę aktywności koleżeńskiej – pomoc w odrabianiu zadań, wyrównywaniu braków itp.*
10. *Rozpropagować działania samorządu uczniowskiego, włączając w nie więcej uczniów, przydzielając zadania klasom i przekazując społeczności szkolnej rzeczową informację o bieżących czynnościach, np. na regularnie aktualizowanej tablicy samorządu; zastosować metodę konsultacji społecznych, by włączyć uczniów w formułowanie inicjatyw i realne decydowanie o sprawach uczniowskich.*

Ad 7) analiza danych dotyczących wyników egzaminów zewnętrznych

W 2014 roku średni wynik ze sprawdzianu po klasie szóstej wyniósł 66,5% , a w roku 2015 - 75,5% (stanin 8).

Natomiast wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku 2014 były następujące:

Część humanistyczna:

- język polski: stanin 6,
- historia i wiedza o społeczeństwie: stanin 5.

Część matematyczno-przyrodnicza:

- matematyka: stanin 5,
- przedmioty przyrodnicze: stanin 5.

Języki obce/język angielski: stanin 7.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku 2015:

Część humanistyczna:

- język polski: stanin 5,
- historia i wiedza o społeczeństwie: stanin 4.

Część matematyczno-przyrodnicza:

- matematyka: stanin 6,
- przedmioty przyrodnicze: stanin 6.

Języki obce/język angielski: stanin 4.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku 2016 były następujące:

Część humanistyczna:

- język polski: stanin 4,
- historia i wiedza o społeczeństwie: stanin 5.

Część matematyczno-przyrodnicza:

- matematyka: stanin 6,
- przedmioty przyrodnicze: stanin 6.

Języki obce/język angielski: stanin 4.

Widać więc zróżnicowanie wyników egzaminu gimnazjalnego w poszczególnych latach. Na szczególną uwagę nauczycieli i Dyrektora zasługuje obniżanie się wyników z j. polskiego i zapewne jest to poddawane dogłębnej analizie.

Ad 8) analiza kwestionariuszy ankiet diagnozujących potrzeby i oczekiwania nauczycieli Szkoły:

- ankietę dla nauczycieli przedmiotów przyrodniczych

Ankietę wypełniło 14 nauczycieli, w tym 8 kobiet i 6 mężczyzn. Nauczyciele ci uczą następujących przedmiotów: matematyka, fizyka, zajęcia techniczne, biologia, geografia, informatyka, zajęcia komputerowe, przyroda, chemia.

W ostatnich dwóch latach uczestniczyli oni w różnych szkoleniach, w tym:

- założenia reformy oświatowej,
- diagnozowanie potencjału edukacyjnego uczniów,
- kompetencje interpersonalne nauczycieli jako podstawa budowania relacji z rodzicami,
- podnoszenie jakości kształcenia w zakresie umiejętności określonych w podstawie programowej ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności w zakresie różnych przedmiotów,

- czytanie jako „Czynność intelektualna, style i metody pracy z tekstem”,
- jak pracować z uczniem z zespołem Aspergera; uczeń autystyczny w systemie edukacji,
- jak radzić sobie z prowokacyjnymi zachowaniami uczniów,
- kurs e-learningowy „Idę dalej” w ramach programu „Aktywna edukacja”,
- pilotaż wdrożenia programowania w edukacji formalnej w oparciu o innowacje pedagogiczne w szkołach - od teorii do praktyki,
- „Siedem grzechów głównych w pracy nauczyciela i szkoły”,
- Tydzień z GeoGebra, kurs marketingu internetowego; Tydzień z LearningApps.org; Tydzień z Scratch; Tydzień z uczeniem się poza klasą szkolną,
- wychowanie w bliskości.

Ankietowani nauczyciele chcieliby uczestniczyć w następujących formach doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw i umiejętności:

- dowodzenie twierdzeń w szkole podstawowej,
- dotyczących umiejętności aktywizacji uczniów w oparciu o TIK,
- obsługi oprogramowania edukacyjnego, umożliwiające pracę z wykorzystaniem urządzeń specjalistycznych, np. symulator eksperymentów chemicznych,
- rozwijanie kompetencji przyrodniczych przez prowadzenie doświadczeń i eksperymentów,
- dotyczących rozwijania kompetencji matematycznych i podstawowych kompetencji naukowo-technicznych,
- dotyczących stosowania i posługiwania się kompetencjami informatycznymi w procesie kształcenia oraz w dzisiejszym świecie,
- wspieranie uczniów w kształtowaniu postaw współpracy, kreatywności i innowacyjności w stosunku do nauczycieli, rodziców i uczniów,
- wykorzystanie platformy LearningApps do tworzenia interaktywnych ćwiczeń dla uczniów i dydaktyce,
- wykorzystanie TIK w cyfrowym nauczaniu biologii i chemii.

Wszyscy ankietowani widzą potrzebę współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami np.: poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii w następującym zakresie:

- diagnozowania potrzeb edukacyjnych ucznia, wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, efektywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej,
- indywidualnych potrzeb uczniów, diagnozowania ich uzdolnień i problemów,
- pomocy rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu i rozwijaniu potencjalnych możliwości oraz mocnych stron uczniów, wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny i szkoły,

- pomocy w dostosowaniu metod nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia z trudnościami edukacyjnymi oraz wymiany doświadczeń, zaczerpnięcia dobrych praktyk w pracy z trudną młodzieżą,
- profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- prowadzenia edukacji prozdrowotnej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- dostosowania form i metod pracy do możliwości psychofizycznych uczniów, którzy mają trudności w realizacji podstawy programowej,
- wyrównywania braków w zakresie wiedzy i umiejętności dziecka, eliminowania przyczyn i przejawów zaburzeń, w tym zaburzeń zachowania.

Ankietowani nauczyciele chcieliby doskonalić swoje kompetencje kluczowe (porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość) – 10 osób (26% wskazań), pracy metodą eksperymentu dot. przedmiotów przyrodniczych 11 osób (29%).

Ponadto chcą doskonalić kompetencje informatyczne 12 osób (32% wskazań) oraz kompetencje w zakresie programowania – 5 osób (13%).

Jako własne potrzeby w zakresie form doskonalenia nauczyciele wskazali, że chodzi o kursy i szkolenia (58% wskazań), studia podyplomowe (25%) a także inne (wspieranie sieci współpracy, realizacja programów wspomaganie, staże i praktyki, wykorzystanie narzędzi, metod i form wypracowanych w projektach 2007-2013 PO KL, współpraca ze specjalistycznymi ośrodkami) – 17% wskazań.

Uzasadnienie wyżej wymienionych potrzeb było następujące:

- *biegła komunikacja w języku obcym jest dziś niezbędnym warunkiem rozwoju osobistego,*
- *ciekawe metody pracy, ciekawe eksperymenty, środki dydaktyczne wpływają na kreatywność, ciekawość świata,*
- *dowodzenie twierdzeń w szkole podstawowej tworzenia interaktywnych ćwiczeń dla uczniów,*
- *e-learning-nowe możliwości kształcenia z wykorzystaniem platformy Moodle,*
- *Flipped teaching - odwrócone nauczanie,*
- *narzędzia systemu blokowego Blogger i ich zastosowanie w tworzeniu blogu edukacyjnego,*
- *łączenie technologii informacyjno-komunikacyjnych z przedmiotami szkolnymi,*
- *nowe narzędzia informatyczne stawiają wysokie wymagania nauczycielom jako ich użytkownikom,*
- *nowoczesne rozwiązania komunikacji z uczniami,*
- *e-learning - nowe możliwości kształcenia z wykorzystaniem platformy Moodle,*
- *platformy edukacyjne sprzyjają diagnozowaniu potrzeb, ankietowaniu, usprawniają pracę nauczyciela,*
- *przeprowadzanie doświadczeń i eksperymentów na lekcjach chemii,*
- *przeprowadzanie doświadczeń i eksperymentów na lekcjach przedmiotów przyrodniczych,*
- *przeprowadzanie doświadczeń i eksperymentów na lekcjach przyrody,*

- stosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w nauczaniu przedmiotów szkolnych,
- wspieranie uczniów w kształtowaniu postaw współpracy, kreatywności i innowacyjności,
- wykorzystanie platformy LearningApps do tworzenia interaktywnych ćwiczeń dla uczniów,
- zastosowanie nowoczesnych technologii na lekcjach, np. matematyki oraz przyrody.

Na pytanie ankietowe *Jak często wykorzystuje Pan/Pani technologie internetowe w swojej pracy?*, nauczyciele tej grupy przedmiotów udzielili następujących odpowiedzi: *rzadko* - 2 osoby, *często* - 8 osób i *bardzo często* - 4 osoby. Podali również możliwości wykorzystania technologii internetowej w swojej pracy:

- sprawdzanie prac domowych,
- komunikowanie się z uczniami w sprawie realizacji projektów, doświadczeń,
- prowadzenie dyskusji, tworzenie wspólnej pracy "w chmurze",
- prezentowanie doświadczeń, które nie są możliwe do wykonania na lekcji,
- budowanie testów, sprawdzianów,
- prezentacja pracy uczniów, graficzne przedstawianie zjawisk fizycznych, budowanie diagramów wykresów,
- prezentowanie elementów rysunku technicznego, procesów technologicznych, maszyn, urządzeń które nie są możliwe do rzeczywistego pokazu budowanie testów, sprawdzianów, prezentacja pracy uczniów, budowanie diagramów wykresów, analiza danych ,
- tworzenie prezentacji multimedialnych w ramach bazy środków dydaktycznych, korzystanie z dostępnych w sieci filmów, w tym obcojęzycznych, publikacja wytworów ucznia w postaci filmów, prezentacji, zdjęć, wyników projektów edukacyjnych na stronach www, obróbka cyfrowa zdjęć, filmów, rozwijanie zainteresowań uczniów w oparciu o ich kod kulturowy (Internet, media społecznościowe),
- wykorzystanie zasobów wydawnictw naukowych do realizacji podstawy programowej.

Spośród ankietowanych ponad połowa (9 osób, tj. 64%) jest zainteresowanych nauką programowania. W uzasadnieniu nauczyciele podają :

- uważam że programowanie jest niezbędną umiejętnością w dzisiejszym świecie,
- podczas nauki programowania uczeń wykorzystuje wiedzę z innych przedmiotów m.in. matematyki, fizyki,
- programowanie kształci umiejętność logicznego myślenia i zdolność do rozwiązywania problemów,
- programowanie polega na korzystaniu z własnych i cudzych doświadczeń, aby wykonać ciąg działań prowadzących do satysfakcjonującego rezultatu,
- programowanie wymaga precyzyjnego formułowania własnych myśli oraz jasnego określenia celu, programowanie uczy ogólnych zasad myślenia i poszukiwania optymalnych rozwiązań pojawiających się problemów.

Z kolei wszyscy ankietowani są zainteresowani wykorzystaniem eksperymentu na swoich lekcjach, a zdecydowana większość ankietowanych (93%) jest zainteresowana

doskonaleniem w zakresie stosowania eksperymentu. Nauczyciele wskazali konkretne kursy i wyjaśnili powody ich wyboru:

- *metoda problemowa na lekcjach matematyki - skłania uczniów do myślenia,*
- *prowadzenie doświadczeń na lekcjach - warto większość tematów na przedmiotach przyrodniczych popierać naocznym doświadczeniem,*
- *poznawanie wiadomości o świecie dzięki własnym odkryciom - pomoże to uczniom przejść drogę jaką pokonywała ludzkość odkrywając nowe zależności,*
- *eksperyment na lekcjach fizyki i eksperyment na lekcjach matematyki,*
- *potrzeby związane są z realizacją materiału programowego powadzonego przedmiotu,*
- *ciekawe metody pracy, ciekawe eksperymenty, środki dydaktyczne wpływają na kreatywność, ciekawość świata,*
- *platformy edukacyjne sprzyjają diagnozowaniu potrzeb, ankietowaniu, usprawniają pracę nauczyciela,*
- *wspieranie uczniów w kształtowaniu postaw współpracy, kreatywności i innowacyjności,*
- *wykorzystanie platformy LearningApps do tworzenia interaktywnych ćwiczeń dla uczniów, wykorzystanie platformy LearningApps w dydaktyce,*
- *dowodzenie twierdzeń w szkole podstawowej,*
- *grafika komputerowa w metodzie eksperymentu, metody rejestracji obrazu, obsługa programów do tego celu, tworzenie baz danych, eksperyment na lekcji chemii i biologii.*

Nauczyciele wskazali także inne potrzeby w zakresie doskonalenia, a to:

- *innowacyjne metody nauczania,*
- *prowadzenie korelacji przedmiotowej np. szkolenia matematyka w biologii, czy programowanie z matematyką,*
- *obsługa narzędzi do prowadzenia diagnoz,*
- *praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych,*
- *rozwijanie swojego warsztatu pracy i zdobywanie pomocy dydaktycznych,*
- *innowacyjne metody nauczania w oparciu o nowoczesne narzędzia TIK.*

- ankieta dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej

Ankiety wypełniło 12 nauczycielek (kobiety 100%), a nauczane przez nie przedmioty to: edukacja wczesnoszkolna, wychowanie przedszkolne, nauczyciel wspierający. Wymieniły one tematy szkoleń, w których uczestniczyły w ostatnich dwóch latach:

- *czytanie jako czynność intelektualna,*
- *diagnozowanie potencjału edukacyjnego uczniów,*
- *Internet, alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze jako zagrożenie dzieci i młodzieży,*
- *jak nie niszczyć motywacji uczniów,*
- *jak poradzić sobie z prowokacyjnymi zachowaniami uczniów,*
- *metoda konstruktywnej konfrontacji,*
- *nowa podstawa programowa klasa I-III,*
- *pierwsza pomoc - postępowanie w sytuacjach zagrożenia życia,*
- *„Siedem grzechów głównych w pracy nauczyciela i szkoły”,*

- strategie efektywnego uczenia się,
- style i metody pracy z tekstem,
- szkoła uczniów i nauczycieli - praca zespołowa rady pedagogicznej,
- uczeń autystyczny w systemie edukacji,
- wdrażanie reformy edukacji w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych,
- wychowanie w bliskości.

Jednocześnie nauczyciele określili formy doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw i umiejętności. Są to:

- szkolenia w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w nauczaniu wczesnoszkolnym,
- prowadzenie doświadczeń i eksperymentów, pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- praca z dziećmi z ASD i niepełnosprawnością intelektualną,
- kurs programowania,
- nauka języka angielskiego,
- eksperymentowanie,
- szkolenie z zakresu kompetencji matematycznych, społecznych, informatycznych.

Wszyscy ankietowani widzą potrzebę współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami np.: poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii, a zakres tej współpracy dotyczy diagnozowania specyficznych potrzeb uczniów, doradztwa i wsparcia a w szczególności:

- diagnozowania poziomu rozwoju potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci i młodzieży - udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży,
- motywowania uczniów, diagnozowania potrzeb, możliwości, problemów, zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych,
- pomocy w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci i młodzieży, w tym pomocy w rozpoznawaniu u uczniów specyficznych trudności i uzdolnień w uczeniu się,
- pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych,
- wsparcia działań merytorycznych i doradczych,
- wspomaganie dzieci i młodzieży odpowiednio do ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.

Ankietowani nauczyciele chcieliby doskonalić swoje kompetencje:

- w zakresie pracy metodą eksperymentu dotyczącą przedmiotów przyrodniczych,
- kluczowe (porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość),

- w zakresie programowania – 10 wskazań (38%),
- informatyczne.

Nauczycieli wskazali także własne potrzeby w zakresie form doskonalenia - zarówno kursy i szkolenia, studia podyplomowe oraz inne formy, takie jak: wspieranie sieci współpracy, realizacja programów wspomagania, staże i praktyki, wykorzystanie narzędzi, metod i form wypracowanych w projektach 2007-2013 PO KL, współpraca ze specjalistycznymi ośrodkami. Uzasadniając swoje potrzeby w tym zakresie, jako konkretną tematykę form doskonalenia podano:

- kodowanie, przygotowujących uczniów do programowania,
- komunikacja z uczniami,
- kursy/szkolenia w zakresie: edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w celu doskonalenia kompetencji zawodowych, pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, pracy z dziećmi z ASD i niepełnosprawnością intelektualną,
- podnoszenie kompetencji wychowawczych,
- szkolenia w zakresie psychologii, przeprowadzania doświadczeń i eksperymentów,
- szkolenia w zakresie psychologii,
- wykorzystania TIK w prowadzeniu zajęć.

Tej grupie nauczycieli zadano także pytanie *Jak często wykorzystuje Pan/Pani technologie internetowe w swojej pracy?*. Uzyskano odpowiedzi: *bardzo często* - 3 osoby, *często* - 4 odpowiedzi, *rzadko* - 5 osób.

Nauczyciele opisali również możliwości wykorzystania technologii internetowej w swojej pracy podając:

- prezentacje multimedialne,
- projekcja filmów przyrodniczych,
- przygotowywanie kart pracy,
- publikowanie materiałów,
- wykorzystywanie gier edukacyjnych,
- obserwacja zjawisk przyrodniczych,
- oglądanie filmów, spektakli,
- przygotowanie i przeprowadzenie e-lekcji,
- praca "w chmurze",
- badania ankietowe.

Większość, bo aż 92% nauczycieli biorących udział w ankietowaniu potwierdziła, że jest zainteresowana nauką programowania, W uzasadnieniu podano, że jest to „*inwestycja w przyszłość dziecka, poszerzenie swojej wiedzy, rozwijanie umiejętności i zainteresowań, chęć poznania języka programowania*”.

Ankietowani są w większości zainteresowani wykorzystaniem eksperymentu na swoich lekcjach oraz doskonaleniem w zakresie jego stosowania (*tak* – 7 osób, *nie* – 5 osób). W ankiecie wskazano konkretne kursy oraz wyjaśniono powody ich wyboru, a mianowicie:

- kursy rozwijające ciekawość, umiejętności i wiadomości w tym zakresie,
- poznawanie metody samodzielnego zdobywania wiedzy przez doświadczenie i eksperyment,

- kursy wspierające nauczycieli w interdyscyplinarnym przekazywaniu wiedzy,
- promowanie samodzielnego myślenia i kreatywności w procesie poznawania świata.

Jako inne potrzeby w zakresie doskonalenia nauczyciele podali:

- wyposażenie klasopracowni w narzędzia niezbędne do realizacji zajęć edukacyjnych (tablice multimedialne, rzutniki, głośniki, mikrofony, odtwarzacze CD, laptopy),
- poszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- rozwijanie swojego warsztatu pracy i zdobywanie pomocy dydaktycznych.

- ankieta dla nauczycieli pozostałych przedmiotów:

W ankiecie wzięło udział 31 nauczycieli, w tym 22 kobiety i 9 mężczyzn, a nauczane przez nich przedmioty to: historia, j, angielski i katecheza, j, polski, j, niemiecki, muzyka, wf, pedagog, historia, wos, technika, zajęcia rewalidacyjne, nauczyciele wspomagający, logopeda.

W ostatnich dwóch latach nauczyciele uczestniczyli m.in., w następujących szkoleniach:

- czytanie jako czynność intelektualna,
- diagnozowanie potencjału edukacyjnego uczniów,
- elementy retoryki na lekcjach języka polskiego według nowej podstawy programowej,
- Internet, alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze jako zagrożenie dzieci i młodzieży,
- jak korzystać z serwisów internetowych WSiP?
- jak nie niszczyć motywacji uczniów?
- jak pracować z uczniem z zespołem Aspergera,
- jak radzić sobie z prowokacyjnymi zachowaniami uczniów,
- metoda konstruktywnej konfrontacji,
- nowe prawo oświatowe a zmiany w pracy nauczycieli,
- pokora i autorytet w życiu osobistym i pracy wychowawczej,
- pomoc dziecku pokrzywdzonemu,
- Rodzina, Szkoła, Kościół – szansa czy przeżytek?
- siedem grzechów głównych w pracy nauczyciela i szkoły ,
- strategie efektywnego uczenia się,
- style i metody pracy z tekstem,”
- w trosce o duszpasterstwo katechetyczne,
- wczesna pomoc dziecku ze spektrum autyzmu,
- współpraca katechety, rodziny i szkoły w kształtowaniu tożsamości seksualnej ucznia,
- wychowanie do bliskości, uczeń autystyczny w systemie edukacji,
- wychowanie do miłości czy edukacji seksualnej – „Kto, jak, po co”,
- wychowawca: celebryta, święty czy przewodnik,
- założenia reformy oświatowej i wdrożenie podstawy programowej z historii i wiedzy o społeczeństwie.

Ankietowani nauczyciele chcieliby uczestniczyć w m.in. następujących formach doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod oraz

form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw i umiejętności. Konkretnie przykłady to:

- szkolenia w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w nauczaniu języka angielskiego, historii i WOS-u,
- szkolenia w zakresie wykorzystania TIK w procesie kształcenia,
- szkolenia w zakresie programowania,
- doskonalenie warsztatu pracy,
- rozwijania kompetencji kluczowych w nauczaniu języka polskiego,
- szkolenia w zakresie kompetencji w edukacji dzieci niepełnosprawnych intelektualnie i dzieci z autyzmem,
- doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu,
- podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli w zakresie korzystania z narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego,
- doradztwo zawodowe, badanie kompetencji i predyspozycji zawodowych uczniów,
- wsparcie na rzecz zwiększenia wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych obejmujące wyposażenie mojej pracowni w tablicę interaktywną i inne narzędzia TIK,
- podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli języka angielskiego,
- kształtowanie bezpieczeństwa uczniów w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.

Podobnie, jak w poprzednich grupach nauczycieli, także tu większość ankietowanych (97%) widzi potrzebę współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami w następującym zakresie:

- diagnozowanie poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci i młodzieży,
- udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w zakresie wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży,
- wspomaganie dzieci i młodzieży odpowiednio do ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych,
- pomoc dzieciom i młodzieży w wyborze kierunku kształcenia,
- pomoc w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci i młodzieży,
- pomoc w rozpoznawaniu u uczniów specyficznych trudności i uzdolnień w uczeniu się,
- spotkania z pracownikami poradni w celu uzyskania informacji na temat dostosowania wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce, szkolenia w zakresie metod pracy z uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze.

Ankietowani nauczyciele pragną także doskonalić swoje kompetencje w zakresie:

- kompetencji kluczowych (porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość) - 23 osoby,
- pracy metodą eksperymentu dot. przedmiotów przyrodniczych - 7 osób (10%),

- kompetencji informatycznych - 26 osób (39%),
- programowani - 11 osób (16%).

Nauczycieli wskazali także własne potrzeby w zakresie form doskonalenia: kursy i szkolenia - 58% wskazań, studia podyplomowe - 28% oraz inne formy (wspieranie sieci współpracy, realizacja programów wspomagania, staże i praktyki, wykorzystanie narzędzi, metod i form wypracowanych w projektach 2007-2013 PO KL, współpraca ze specjalistycznymi ośrodkami) - 17% wskazań. Uzasadnienie tych potrzeb było następujące:

- technologie informacyjno-komunikacyjne i edukacja multimedialna w szkolnej praktyce,
- Flipped teaching - odwrócone nauczanie WebQuesty w edukacji,
- programowanie w Scratchu ,
- narzędzia systemu blogowego Blogger i ich zastosowanie w tworzeniu blogu edukacyjnego,
- praca z materiałami audio i video,
- znajomość najnowszych trendów w edukacji wspartej wykorzystywaniem TIK (m.in. konstrukcjonizm, gryfikacja, konektywizm, odwrócony model nauczania,
- uczenie się przez tworzenie gier ,
- e-learning – nowe możliwości kształcenia z wykorzystaniem platformy Moodle, badania ankietowe online – narzędzia,
- praca z uczniem zdolnym, Praca z uczniem słabym mającym trudności w nauce,
- edukacja i rewalidacja ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z autyzmem, z Zespołem Downa,
- doradztwo zawodowe,
- praca z materiałami audio i video.

Nauczyciele tej grupy przedmiotów w różnym stopniu wykorzystują technologie internetowe w swojej pracy. Często robi to 55% ankietowanych, bardzo często 19%, pozostali (26%) rzadko. Nauczyciele wskazali następujące możliwości wykorzystania technologii internetowej w swojej pracy:

- *praca "w chmurze",*
- *zastosowanie systemu blogowego,*
- *organizacja konsultacje grupowe w sieci,*
- *przygotowywanie i przeprowadzanie e-lekcji,*
- *przeprowadzanie badań ankietowych online,*
- *tworzenie e-Portfolio,*
- *wykorzystanie TIK w zakresie komunikacji z uczniami,*
- *przygotowania materiałów na lekcje,*
- *opracowanie sprawdzianów,*
- *analiza testów,*
- *opracowanie dokumentacji,*
- *przeprowadzenie badań ankietowych,*
- *współpraca europejskich szkół z wykorzystaniem TIK w programie e-Twinning,*
- *metoda projektu,*

- wykorzystanie narzędzi TIK do pozyskiwania materiałów, wymiany informacji i prezentowania efektów pracy,
- korzystanie z dziennika elektronicznego,
- konsultowanie metod pracy z innymi pedagogami.

Spośród ankietowanych nauczycieli 18 osób, tj. 58% jest zainteresowanych nauką programowania. W uzasadnieniu podają oni:

- uważam, że programowanie jest niezbędną umiejętnością w otaczającym nas globalnym świecie,
- chciałbym wykorzystać tę umiejętność w procesie dydaktycznym na nauczanych przeze mnie przedmiotach,
- chęć zapoznanie się z językiem programowania oraz zgłębienia wiedzy na temat kodowania,
- znajomość najnowszych trendów w edukacji,
- rozwój własnych zainteresowań.

22 osoby, czyli 71% spośród ankietowanych jest zainteresowana wykorzystaniem eksperymentu na swoich lekcjach oraz doskonaleniem w tym zakresie. Nauczyciele wskazali konkretne kursy i wyjaśnili powody ich wyboru:

- metody samodzielnego zdobywania wiedzy poprzez doświadczenie i eksperyment w nauczaniu przedmiotowym, co przyczyni się do poszerzenia wiedzy w zakresie stosowania nowoczesnych metod w procesie dydaktycznym oraz pozwoli pomóc uczniowi w samodzielnym myśleniu,
- w doskonaleniu w zakresie eksperymentu wybieram kursy poszerzające wiedzę odnośnie stosowania nowoczesnych metod w procesie dydaktycznym,
- mam na uwadze szczególnie te, które pozwolą pomóc uczniowi w rozwoju samodzielnego myślenia i umożliwią zdobywanie wiedzy poprzez doświadczenie i eksperyment,
- kursy umożliwią mi podjęcie działań w pracy z uczniami w tym zakresie,
- metody samodzielnego zdobywania wiedzy poprzez doświadczenie i eksperyment co przyczyni się do poszerzania wiedzy w zakresie stosowania nowoczesnych metod w procesie dydaktycznym,
- proponujące najnowsze metody z wykorzystaniem TIK do lepszej motywacji uczniów do nauki języka angielskiego,
- kurs obsługi programów komputerowych, np. Excel Eksperyment w nauczaniu języka polskiego,
- metody samodzielnego zdobywania wiedzy przez eksperyment,
- metody samodzielnego zdobywania wiedzy przez doświadczenie i eksperyment, kursy wspierające nauczycieli w interdyscyplinarnym przekazywaniu wiedzy, promowanie samodzielnego myślenia i kreatywności w procesie poznawania świata,
- kursy poszerzające wiedzę odnośnie stosowania nowoczesnych metod w procesie dydaktycznym, które umożliwią uczniowi samodzielny rozwój, zdobywanie wiedzy poprzez doświadczenie i eksperyment.

Ankietowani wskazali inne potrzeby w zakresie doskonalenia, a to:

- innowacyjne metody nauczania z zastosowaniem TIK,

- szkolenia w zakresie programowania oraz wykorzystania tej umiejętności w procesie kształcenia,
- rozwijanie swojego warsztatu pracy i zdobywanie pomocy dydaktycznych,
- praca z dzieckiem trudnym,
- doskonalenie znajomości języków obcych,
- nauka wykorzystania programów do nauki języka angielskiego,
- poszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- poszerzania wiedzy w zakresie stosowania nowoczesnych metod w procesie dydaktycznym.

Ad 9) analiza kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania rodziców Szkoły

W badaniu wzięło udział 64 osoby, w tym 44 kobiety i 20 mężczyzn. Rodzice uważają, że uczniowie powinni uczestniczyć w następujących zajęciach dodatkowych: zajęciach eksperymentalnych rozwijających myślenie, rozwijających relacje rówieśnicze, tanecznych, zajęciach z matematyki, zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych, kółka teatralnego, kółka przyrodniczego, zajęciach muzycznych, w zajęciach rozwijających logiczne myślenie.

Rodzice wskazali w jakich zajęciach dodatkowych obecnie uczestniczy ich dziecko. Są to: koło matematyczne, zajęcia biblioteczne, koło ekologiczne, zajęcia szachowe, harcerstwo, język angielski, kółko dziennikarskie, SKS, zespół wyrównawczy z matematyki, j. polskiego, j. angielskiego, zajęcia taneczne oraz kółko teatralne.

Rodzice wymienili także przedmioty jakie sprawiają ich dziecku problemy - język angielski, język polski, matematyka a także przedmioty ścisłe.

Większość ankietowanych rodziców, tj. 91% wskazała, że istnieje potrzeba zdobycia przez dziecko dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi programów komputerowych, natomiast 57 osób (89%) twierdzi, że istnieje potrzeba zdobycia przez dziecko dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie programowania. Tylko 7 osób, tj. 11% jest przeciwnego zdania. Na pytanie *Czy według Pani/Pana istnieje potrzeba zdobycia przez dziecko dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie przedmiotów przyrodniczych?* Rodzice odpowiedzieli: *tak* - 60 osób, tj. 94%, *nie* - 4 osoby.

Ad 10) analiza kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania uczniów Szkoły

W badaniach wzięło udział 28 dziewcząt tj. 47% i 32 chłopców tj. 53%. Uczniowie wskazali w jakich zajęciach dodatkowych biorą udział. Są to: zespół z matematyki, harcerstwo, zespół z j. polskiego, zespół taneczny, SKS, kółko recytatorskie, kółko z języka angielskiego, kółko szachowe, kółko biologiczne, zespół muzyczny, kółko miłośników przyrody, kółko teatralne, zajęcia wyrównawcze z biologii i chemii.

Uczniowie wymienili w ankiecie zajęcia dodatkowe w jakich chcieliby uczestniczyć, w tym: zajęcia sportowe, zajęcia eksperymentalne, zajęcia z niemieckiego i angielskiego, sportowe, z j. polskiego, przyrodnicze, z programowania, kółko teatralne, kółko informatyczne, kółko matematyczne, biologiczne, chemiczne oraz fizyczne.

Przedmioty jakie sprawiają uczniom problemy to: j. polski, matematyka, j. angielski, przyroda, informatyka, historia, wf, chemia, biologia, fizyka, j. niemiecki, geografia.

Większość uczniów jest zainteresowana zdobyciem wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi programów komputerowych. Potwierdziło to 44 osoby, tj. 78% ankietowanych.

Z kolei więcej niż połowa uczniów (62%) jest zainteresowana zdobyciem wiedzy i umiejętności w zakresie programowania. Podobny rozkład odpowiedzi dotyczy zainteresowania poznawaniem świata poprzez naukę przedmiotów przyrodniczych. Potwierdziło to 39 uczniów, tj. 65%.

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy

1. Baza Szkoły nie pozwala na pełną realizację treści kształcenia z uwzględnieniem technologii informacyjno-komunikacyjnych.
2. Społeczność szkolna widzi konieczność doposażenia Szkoły w nowoczesny sprzęt audiowizualny i narzędzia TIK.
3. Nauczyciele nie posiadają kompetencji do realizacji zajęć z zakresu programowania natomiast społeczność szkolna widzi potrzebę nauki programowania.
4. W szkole w niewystarczającym zakresie prowadzone jest nauczanie oparte na metodzie eksperymentu, doświadczeń i obserwacji.
5. Należy zakupić sprzęt niezbędny do przeprowadzania doświadczeń, eksperymentów i obserwacji.
6. Problemem nauczycieli jest małe wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania, znajomość narzędzi TIK stosowanych w edukacji, jak również niechęć do rozwijania kompetencji informatycznych, zwłaszcza związanych z ich wykorzystaniem na poszczególnych lekcjach.
7. Rodzice wskazują na to, że sprzęt który uczniowie wykorzystują w domu jest na wyższym poziomie technologicznym niż ten, którym dysponuje Szkoła.
8. Szkoła planuje tworzenie lub realizację zajęć w klasach o nowatorskich rozwiązaniach programowych, organizacyjnych lub metodycznych.
9. Szkoła potrzebuje wsparcia w prowadzeniu procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z uczniem z niepełnosprawnością oraz bezpośredniego wsparcia uczniów, którzy mają trudności w spełnieniu wymagań edukacyjnych.
10. Uczniowie potrzebują wsparcia w rozwijaniu kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności.
11. Nauczyciele powinni nabyć nowe umiejętności niezbędne do obsługi urządzeń cyfrowych.

Mając na uwadze powyższą *Informację z diagnozy*, dotyczącą Publicznej Szkoły Podstawowej w Krościenku Wyżnym, a w szczególności wnioski z przeprowadzonej diagnozy obrazujące:

1) kluczowe problemy występujące w Szkole, tj. brak możliwości pełnej realizacji treści kształcenia z uwzględnieniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, niewystarczający poziom kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania TIK oraz metody eksperymentu, co utrudnia prowadzenie zajęć;

2) przyczyny zdefiniowanych powyżej problemów, a mianowicie niewystarczający poziom wykorzystania nowoczesnych technologii, małą ilość doświadczeń na lekcjach, jak też niskie wykorzystanie multimediiów na zajęciach;

3) potwierdzenie opisanych problemów z wielu źródeł: wywiadu Dyrektora Szkoły, ankiet skierowanych do nauczycieli oraz uczniów i ich rodziców,

należy uznać, że typem wsparcia, który powinien być realizowany w Szkole jest:

- typ drugi: Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu,
- typ trzeci: Wsparcie na rzecz zwiększenia wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania oraz rozwijania kompetencji informatycznych.

Wsparciem powinno zostać objętych 419 uczniów, w tym 7 z niepełnosprawnościami oraz 57 nauczycieli.